

<p>بہانگہ بر لب و سنے رازش آشکارہ کنم</p>	<p>زباوہ خوردن و پینہاں لول شد حاقظ</p>
<p>دگر گو کہ ز عشقت پہ طرف برستم سجن بجاک نیکن چرا کہ من مستم</p>	<p>بغیر از آنکہ بشد دین و دانش از دستم اگر ہر دم ہشیاری اے نصیحت گو</p>
<p>کز ہر جرعہ ہمہ محتاج این دریم شرط آل بود کہ جز رہ این شیوہ نسپریم با خاک کوئے دوست بفر دوسن نگریم با خاک آستانہ این در ہسر بریم</p>	<p>بگذار تا ایشار ع سے خانہ بگذریم روز غنست چوں دم رندی ز دیم و عشق واعظ کن نصیحت شوریدگان کہ ما حافظ چورہ بکنگرہ کلخ وصل نیست</p>
<p>دگر نیرم زند مشقت پذیریم کہ پیش دست و بازویت پیریم کہ در دست شب ہجران اسپرم بسبب بوستان و چوے شیرم رسد تا سدرہ آواز صغیرم بیک جرعہ جو انم کن کہ پیرم کہ گرا آتش شوم دروے نگیرم</p>	<p>بہ نیرم کہ زند دستش نگیرم کماں ابروئے مارا گو مزن تیرم بر آئے آفتاب صبح امید چو طفلان و اعطاتا کے فریبی من آن مرغم کہ ہر شام و سحر گاہ بفریادم رس اے پیر خرابات بسوز این خرقہ تقویٰ چو حافظ</p>

صبح انجیر زد بلبل کجائی ساقیا بر خیز
 کہ غوغائی کند در سر خار خمر دو ششیم
 رموز عشق و سر مستی زمین بشنود ازہ اعظ
 کہ با جام و قبح ہر شب قرین ماہ و پرویم
 حدیث آرزو مندی کہ در این نامہ ثبت افتاد
 ہما طلبے غلط با شد کہ حافظ داد تلیقینم

بیاتا گل بر افشائیم سے در ساغر اندازیم
 فلک را منقہ بشکافیم و طرح نو در اندازیم
 اگر غم شکر انجیر زد کہ خون عاشقان ریزد
 من و ساقی ہم سازیم و بنیادش بر اندازیم
 چو در دست رسد خوش بزن مطرب سرود خوش
 کہ دست افشان غزل خوانیم با کچھ باں سر اندازیم
 کیے از عقل می زافد و گرامات می بافتد
 بیاباں داور ہیا را بہ پیش داور اندازیم
 بہشت عدن اگر خواہی بیایا ما بھشتانہ
 کہ از پائے خمت کیسر جو من کو تر اندازیم

	<p>سخندانى خوش خوانى نى و رزند در شيراز بياحافظ که ما خود را بکتاب ديگر اندازيم</p>	
	<p>بروای زاهد و برورد کشاں خورده گمیر کار فرمائے قدر می کند این من چه کنم حافظ خند برین خانه مورد ش من است اندیس منزل ویرانه تشمین چه کنم</p>	
<p>دولت غلام من شد و اقبال چاکرم</p>	<p>تاسا پے مبارکت افتاد بر سرم</p>	
	<p>مرامی بینی و دردم زیادت میکنی دردم تزامی بتم و شوتم زیادت می شو دردم بسامانم نمی پرسی نمی دانم چه سرداری بدرمانم نمی کوشی نمی دانی مگر دردم</p>	
<p>چرانه خاک کف پائے یار خود باشم بشهر خود روم و شهر یار خود باشم</p>	<p>چرانه در پے عزیم دیار خود باشم غم غریبی و غربت چو پهرنی تا بم</p>	

<p>کہ روز واقعہ پیش نگار خود ہاشم</p>	<p>چو کار عمر نہ پیدا است با رآں اولی</p>
<p>کا بودہ گشت خرقہ و لے پاک دامنم</p>	<p>در حق من بدرد کشتی ظن بر سر</p>
<p>من لاف عقل میزنم این کار کے کتہم یک چند نیز خدمت مشوق و سے کتہم با فیض لطف اوصد ازین نامہ طے کتہم با مدعی بگو کہ چرا ترک و سے کتہم روز سے بخش بہ بینم و تسلیم سے کتہم</p>	<p>عاشاکہ من بوسم گل ترک سے کتہم از قال و قیل مدرسہ حالی و لم گرفت از نامہ سیاہ ترسم کہ روز حشر خاکِ مرا چو در ازل از سے کتہم این جانِ عاریت کہ بہ حافظ پیر دوست</p>
<p>حالیہ مصاحبت وقت درآں می بینم کہ کشم رخت میخانہ و غوش بنشینم جام سے گیرم و از اہل ریا دور شوم یعنی از اہل بہاں پاک و لے بگزینم من اگر ند خراباتم و گر حافظ شہر این متاعم کہ تو می بینی و کمتر نہ بینم</p>	

حجاب چهره جاں می شود و غبار تنم
 خوشا و می که ازین چهره پر ده برنگتم
 چنین نفس نه سراسر من خوش الحان است
 روم بگلشن رضواں که مرغ آں جهنم
 عیاں نشد که چرا آدم کجا بودم
 درین یغ و درد که غافل ز کار خویشتم
 چگونه طوف کنم در نصای عالم قدس
 چو در سراجی ترکیب تخت بند تنم
 مرا که منظر حور است مسکن و ماوی
 چرا بکوی خراباتیاں بود و طنم
 بیاد هستی حافظ ز پیش او بردار
 که با وجود تو کس نشود ز من که منم

نذر کردم که گرایم غم بسر آید روزی
 تا در میگردم شادان و غزلخواں بروم

امیدخواجگیم بود بسندگی تو کردم بواسطه سلطنت بود خدمت تو گزیدم

<p>خیزتا از در سے خانہ کشادے طلہیم زاد راہ حرم دوست نداریم مگر چون عمت را نوا جان یافت مگر در دل شاد بر در مدرسہ تا چند نشینی حافظ</p>	<p>بر در دوست نشینم و مرادے طلہیم بگدای ز در میکده زادے طلہیم ما با امید عمت خاطر شادے طلہیم خیزتا از در سے خانہ کشادے طلہیم</p>
<p>خیزتا خرقہ صوفی بخراباں بریم تا ہمہ خلوتیاں جام صبوحی گیسزد در اندر درہ ما خار ملامت ز اہد قدر وقت ارشاد دل و کارے نکند سوئے زندان قلندر برہ آورد سفر فتنہ می بارد ازین طاق مقررش بر خیز حافظ آب باریج خود بر در ہر سفد مریز</p>	<p>زرق و طامانت بہا زار خرافات بریم چنگ صبحی بدر پیر خراباں بریم از گلستانش بزند ان مکافات بریم بس خجالتنا کہ ازین حاصل وقت بریم دلن پشیمند و سجادہ بطامانت بریم تا بچنانہ پناہ از ہمہ آفات بریم حاجت آل بہ کہ بر قاعنی حاجتا بریم</p>
<p>در خراباں مغاں گر گذر افتد بازم صحبت حور نوا ہم کو بود عین قصور سر سوئے تو در سینہ باندے پنہاں ہچو چنگ بکنار آرد بدہ کام دلم</p>	<p>حاصل خرقہ و سجادہ رواں در بازم با خیال تو اگر باد گیسے پروازم چشم تر دامن اگر فاش نکردے رازم با چوئے از لب خود یک نفسے بنوازم</p>

در خرابات مغاس نورِ خدا می بینم
 وین عجب بین کہ چہ نورے ز کجای بینم
 کیست درد می کش این میکده باز کہ درش
 قبلہ حاجت و محرابِ دعا می بینم
 جلوہ بر من سفروش اے ملک اسحاج کہ تو
 خانہ می بینی و من خانہ خدا می بینم
 دوستانِ عیب نظر بازی حافظ کلید
 کہ من اور از محبانِ خدا می بینم

گفتہ خواهد شد بدستان نیز ہم

داستان در پردہ می گوئی دے

آپتنا نم کہ یہ پیٹی دندان بازم

گفتہ بودی کہ خبر دہ کہ بہ بحر چونی

عاشق و رندم و میخارہ با و از بستد
 این ہمہ منصب از اں شوخ پریش دارم
 حافظا چون غم و شادی چہاں در گذر است
 بہتر است کہ من خاطر خود خوش دارم

	<p>نیست در کس کرم و وقت طرب می گردد چاره آنست که سجاده بکشد بفر و شیره</p>	
<p>از ثبات خودم بنکته خوش آمد که بچو</p>	<p>بر سر کوسه تو از پائے طلب نقشستم</p>	
	<p>حافظانکیم بر ایام چو سهواست و خطا من چرا عشرت امروز بفر دامن گنم</p>	
<p>نقشے بیاد خطا تو بر آب میزدم قائے چشم و گوش دریں باب میزدم سیگنم این سر و دوشے ناب میزدم بر نامم بگرد دولت اعیاب میزدم</p>	<p>دی شب بسیل اشک ره خواب میزدم چشم بروئے ساقی و گوشم بقول جنگ ساقی لہوت این غزلم کاسه می گرفت خوش بود وقت حافظ و قال مراد کام</p>	
	<p>روز عید است و من امروز درین تدبیرم که دهم حال من روز و ساغر کبیرم پند سیرانه دهد و اعط شہرم لیکن من نہ آنم کہ دگر پس بر کسے بہ پذیرم</p>	

	<p>می کشیدم و سجاده تقوی بردوش آه اگر خلق شوند آگه ازین ترویرم خلق گویند که حافظ سخن پیرینوش ساعتی بهم امروز به از صد پیرم</p>	
	<p>حاش بشکر حساب روز حشرم باک نیست فال فردا میزنم امروز عشرت می کنم</p>	
<p>که از بالا بلندان شکر مزارم که زور مردم آزادی ندارم چه باشد شکر گفت می گذارم</p>		<p>ز دست کوتاه خود زیر بارم من از بازوای خود دارم بس شکر اگر گفتم دعای من فروشان</p>
<p>نماز بنیاد من تا نه گنی بنیادم من ازاں روز که در بند تو ام آزادم</p>		<p>زلف بر باد مده تا ندی بر بادم حافظ از جور تو حاشا که بنالدرم</p>
	<p>نقش مستوری وستی نه بدست من و لست آنچه استناد ازل گفت بکن آن کردم</p>	

<p>که لطف آب حیات از پیاله می جویم مرید همت دردی کشان غمش جویم چنانکه پرورش می دهند می رویم خدا گوا هست پیر جا که هست با اویم که من نه معتقد مرد عاقبت جویم</p>	<p>سرم خوش است و بیابگ بلندی گویم عبوس ز هر بوجه خمار نشیند مکن درین چنین سرزنش بخود روی تو خائف و خرابات در میانه مبین نصیحت چه گنی تا صحا چو می دانی</p>
<p>مگرش هم سر زلف تو ز بجزر کنم دل و دین را همه در بازم و توفیر کنم من نه آنم که دگر گوش به نزدیر کنم چونکه تقدیر چنین بود چه تذبیر کنم</p>	<p>دل دیوانه ازاں شد که پذیرد در ماں گریه بد آنم که وصال تو بدین دست دهد دور شو از برم اسے و اعظ و افسانه گو نیست امکان خلاص از غم آنجا</p>
<p>صوفی بیا که حسره ساوس بر کشیم دین دلق زرق را خط بطلال بر کشیم نذر و فتوح صومعه در دجسه و بهم دلق ریاباب خرابات بر کشیم تر قضا که در تن غیب منزوی است مستانه اش نقاب ز رخساره بر کشیم</p>	

فردا اگر نہروضہ رضواں بماند ہست
 علماں ز عرفہ حور ز جنت بدر کشیم
 حافظانہ حدتتست چنین لافہازدن
 پا از گلیم خویش چرا بیشتر کشیم

تا بدانی کہ چندین صفت آریستیم

عاشق ورتند و نظر بازم و می گویم فاش

ما تخت سلطنت نہ بہ باز و نہادہ ایم
 زینہا پر خاک کویے تو مار و نہادہ ایم
 چشمے برآں دو نرگس جاد و نہادہ ایم
 در راہ جام و ساقی مرہ و نہادہ ایم
 در راہ یار سلسلہ گیسو نہادہ ایم
 پیوستہ برد و گوستہ ابر و نہادہ ایم

ما ملک عاقبت نہ بہ لشکر گرفته ایم
 طاق و رواق مدرسہ و قیل و قال فضل
 عمرے گذشتت و ما با مید اشارتے
 ما موس چند سالہ اجساد و بیگنام
 ابدل بعیش کوش کہ مانقہ عقل و ہوش
 فرات اشارتے کہ دو چشم ہمیدہ

دو اش جز مے چوں از غواں نمی بینم
 کہ در مشایخ شہراں نشان نمی بینم
 چرا کہ طالع وقت آنچنان نمی بینم

غم زمانہ کہ ہمیش کراں نمی بینم
 نشان مرد خدا عاشقی است با خود
 ز آفتاب قوج از تفرع عیش بگیر

بندہ عشقم از ہر دو جہاں آزادم
 کہ دریں دایمہ حادثہ چوں افتادم
 آدم آورد دریں دیر خراب آبادم
 ہواے سرکوشے تو برفت از یادم
 یارب از ما در گیتی بچہ طالع زادم

فاش می گویم از گفته خود دستادم
 ظاہر گلشن قدسم چہ دہم شرح فراق
 من ملک بودم و فردوس بریں جایم بود
 سایہ خوبی و دجائی عرو لب عوض
 گو کب بخت مرا پیچ منم نہ شناخت

فتوئے پیرمغاں دارم و قولیست قدیم
 کہ حرام است مے آل را کہ زیار است و نریم
 چاک خواہم زدن این دلق ریائی چہ کنم
 روح را صحبت ناعینس عذابے است ایتم
 فکر بہود خود ایدل زور دیگر کن
 درد عاشق نہ شود یہ زدا دوائے حکیم
 دولت معرفت اندوز کہ با خود بہ بری
 کہ نصیب دگراں است لصاب زروسیم

نذر کردم کہ ہم از راہ بے خانہ روم

گرازیں منزل غربت بسوئے خانہ روم

<p>مہر بلب زدہ خوش میخیزم و خاموشم اینقدر ہست کہ گہ گہ قدمی تو شتم فیض عفویش نہنہد بارگنہ بردوشتم ناخلف ہاشتم اگر من بچتے نفرو شتم پردہ بر سر صد خسیب تھاں می پو شتم</p>	<p>گرچہ از آتش دل چوں خیمے درخوشتم حاش لشکہ نیم مستفقد طاعت خویش ہست امیدم کہ علی الرغم عدد روز جزا پدرم روضہ رفو ال بر و گندم بفرجنت خرقہ پوشی من از غایت بنداری نسبت</p>
<p>ہچناں چشم کشاد از کرمش می دارم</p>	<p>گرچہ افتاد ز لرزش گریہ در کارم</p>
<p>کردہ اعتراف و ماگو مسیر</p>	<p>وام حاقظ بلو کہ از دہند</p>
<p>شیوہ مستی و زندگی نرود از پیشتم من کہ بدنام ہما نم چہ صلاح اندیشتم حاقظ را از خود و عارث وقت خوشتم</p>	<p>گر من از سر زلفش مدعیان اندیشتم زہد رندان نو آموختہ راہ بد نسبت من اگر ندیم دگر شیخ چہ کارم با کس</p>
<p>غم ہجران ترا چارہ درجائے بکنیم بازش آریہ خدارا کہ صفائے بکنیم تا بقول دغزلش ساز و نوائے بکنیم</p>	<p>با بر آریم شبے دست و دعا بکنیم آنکہ ہجرم برنجید و بہ تیغ زدورفت دلم از پردہ بشد حاقظ خوش اہج کجا</p>

<p>ہمراز عشق و ہم نشین جام با دم با دم ایم ماں شقایق ہم کہ با دغ زادہ ایم گو بادہ صاف کن کہ بعد ز ایستادہ ایم</p>	<p>ما سر خوشان مست دل از دست دادہ ایم اے گل تو دوش جام صبوحی کشیدہ پیرمغاں ز تو بیہ ماگر ملول شد</p>
<p>اوقات دعا در رہ جانانہ نہیادیم از روسے صفا بر لب جانانہ نہیادیم</p>	<p>ماورد سحر بر در سے خانہ نہیادیم آل بوسہ کہ ز اہد ز پیش داد بہادست</p>
<p>از بد حادثہ اینجا پویشا آمدہ ایم</p>	<p>ما بریں در نہ پے حشرت جاہ آمدہ ایم</p>
<p>خود غلط بود آنچه ما پنداشیم ما محصل بر کسے نگما شیم</p>	<p>ما زیاراں چشم باری داشیم گفت خود ادسی بادل حافظ</p>
<p>عیب درویش و تو نگرم و پیش بد است کار پر مصاحبت آنست کہ مطلق میکنیم گر بے گفت حسودے در قیے رنجید گو تو خوش باش کہ ما گوش بہ حق میکنیم</p>	

حافظ ارخصم خطا گنت نیگیریم برو
در سخن گنت جدال با سخن حق نہ کنیم

مرا عہد لیسبت با جانان کہ تا جاں در بدن دارم
ہو اداری کوشش را چو جان خویشتن دارم
مرا در خانہ سرہ لیسبت کا ندر سایہ قدس
فراغ از سر و بتانی و شمشاد چمن دارم
خدا را اسے رفیق امشب زلمنے ویرہ بر کم
کہ من بالعل خاموشش نہانی یک سخن دارم
گرم صدہ شکر از خواب بقصد دل کہیں سازند
بجائشہ المنتہ بستے لشکر شکن دارم
الا اسے پیر قرزانہ کن بلیم بہ بیخنانہ
کہ من در ترکب پیسانہ دل پہان شکن دارم
بر ندی شہرہ شد حافظ پس چندین درع با
چہ تم دارم چو در عالم امین الدین جن دارم

ہر چہ آغاز زندہ ارد نہ پند برد انجام

ما جزلے من و مشون مرا پایاں نسبت

<p>روا مدار کہ محروم از آستان بر دیم کہ ہر چہ راستے تو باشد جز این بر آن بر دیم</p>	<p>گدائے کوئے شمایم و حاجتے داریم گو کہ حافظ ازیں در بر و بر آخدا</p>
<p>ز کا تم وہ کہ مسکین و فقیر م کہ روز غم بجز ساغر نہ گیسدم</p>	<p>نصاب حسن در حد کمال است قرائے کردہ ام بامیفر و شان</p>
<p>طاہر قدم و از دام چہاں بر خیزم از سر خواجگی کون و مکاں بر خیزم بہ جفاے فلک و چور زماں بر خیزم</p>	<p>تردہ وصل تو کو کز سر جاں بر خیزم بولائے تو کہ گر بندہ خویشم خوانی تو پندار کہ از خاک سر کوئے تو من</p>
<p>صد بار تو بہ کردم و دیگر مئی کنم با خاک کوئی دوست برابر مئی کنم کردم اشارتے و مکرر مئی کنم گفتم گو کہ گوشش بہر خرمی کنم مذورم از محال تو باور مئی کنم نازد کرشمہ بر سر مہر مئی کنم</p>	<p>من ترک عشق بازی و ساغر مئی کنم باغ بہشت و سایہ بلو بی و قصر حور یقین و در میں اہل نظریک اشارتے شیخ بہ طنز گفت حرام است مجوز پیر مغان حکایت معقول می کند ایں تقویم بس است کہ چون اعطال شہر</p>

<p>آنگه بگویمت که دو پیمانہ در کوشم</p>	<p>گفتی ز سہر عہد ازل تکتہ بگوئی</p>
<p>لطفنامی کنی اسے خاکِ دست تاجِ سرم کہ من این من برقیبان تو ہرگز نہ بوم</p>	<p>من کہ باشم کہ بر آں خاطر عاظر گزرم دلبر بندہ نواز میت کہ آموحت بگو</p>
<p>مختص دانکہ من این کار ہا کمتر کنم کے طمع دگر دش گردونِ دون پرور کنم و عدد فرسے زاہد را جسیرا اور کنم چوں در افتا دم چو از لیشہ دیگر کنم تا عوفے خواہم و از لیشہ دیگر کنم</p>	<p>من نہ آں رندم کہ ترک شاہد و ساغر کنم من کہ دارم در گدای گنج سلطانی بدست من کہ امر و ہمہ بہشت نقد حاصلی شود شیوہ رندی نہ لائق بود و ضم راوی زہد وقت گل چہ سودا نیست حافظ ہوشدار</p>
<p>برفتہائے مطلب خود کا مراں شدم ہر چند این خیں شدم و ان چنان شدم کہ ساکتانِ درگاہ پر مغال شدم</p>	<p>شکر خدا کہ ہر چہ طلب کردم از خدا قسمت و التم بخرایات می کند آں روز بر دم در معنی کشادہ شد</p>
<p>اگر بر خیز و از دستم کہ اولدار شینم ز جامِ دھلے نوشم ز باغِ حسن گل حلیم</p>	

مگر دیوانہ خواہم شد دریں سودا کہ شب تا روز
 سخن با گماہ می گویم پری در خواب می بینم
 چو ہر خاکے کہ باد آورد دھنضے بود و انعام
 ز حال بندہ یاد آور کہ خدمتگار دیر نسیم
 نہ ہر کہ نقش نعلی زد کلا مش دہند بر آمد
 تدر و طرفہ می گیرم کہ چالاک است شاہینم
 رموز عشق و سر مستی زمین بشنودہ از حافظ
 کہ با جام و قدح ہر شب حریف ما فہر وینم

ہمہ آفاق پر از فتنہ و شرمی بینم
 مشکل این است کہ ہر روز تبری بینم
 قوت دانا ہمہ از خونِ جگر می بینم
 طوقِ زرین ہمہ در گردنِ خرمی بینم

ایں چہ شورسیت کہ در دور قمری بینم
 ہر کسے روز ہی می طلبد از ایام
 انہماں را ہمہ شربت نہ گلاب و خندہ است
 اسپ تازی شدہ مجروح بزیر بالال

صلاح از ما چہ می جوی کہ مستان رہدائیم
 بد و زنگسنت سلامت را دعا گفتیم

	<p>در میخانه را بکشا که هیچ از خانقاه ^{لفظ کشود} کشود گرت با در بود و در نه سخن این بود ما گفتیم</p>	
	<p>هر چند آن آرام دل دائم نه بختد کام دل نقش خیالی کسی کشم فال دوا می زخم</p>	
	<p>با آنکه از خود غایبم دزمه چو حافظه تمامم در مجلس روحانیان که گاه جلس میزنم</p>	
<p>بگذار ما کنم جان که ز جان خبر ندارم من بیواسی مضطرب چه کنم که زرن دارم نوبرین دهن بر آنم که دل از تو بر ندارم</p>		<p>بر واسی خیم از سر که خبر ز سر ندارم ز رست کنند زیور - بز رست کشند دیر دگر مگو که خواهم که ز در گشت بر آنم</p>
	ن	
<p>تا ما غرت پراسست بنوشان و نوش کن هاں اسے پسر کہ پیر شوی بند گوش کن ہمت دین علی اللہ سے فروش کن</p>		<p>اسے نور چشم من سخنے ہست گوش کن پیران سخن بہ بحر بگفتند گفتت تشیع و خود لذت مستی بختد بت</p>

چشم عنایتی بمن ڈرہ نوشش گن	ساتی کہ جامت ار سے صافی تہی مباد
	گوشہ گیراں انتظا ر جلوہ خوش می کنند بر شکن طرب کلاہ و برقع از رخ بر فلک
آہنگ و فاترک جفا بہر خدا کن	باد لشدگان جو روحا تا کے آخر
در ماں نکر و ند مسکین غریباں گو شرم باوت از عند لیبیاں تو اں نہفتن درد از طیبیاں چشم مہیاں روئے جمیباں یا رب مبادا کام رقیباں تا چند باشم از بے نصیبیاں گرمی شنیدے پسند ادیباں	چند آنکہ گفتیم - غم با طیبیاں آں گل کہ ہر دم درد است خار است مادر دہنہاں با یار گفتیم یا رب اماں دہ تا با زبید درج محبت بر مہر خود نیست اے منم آخر بر خوان وصلت حافظ گنگتے رسوائے گیتی
رخ از رعداں بے سامان پشٹاں کہ صفائی باد عیش و رو نوشٹاں	خدارا کم نشیں با خرقہ پوشاں دیں صوفی و شٹاں دروے ندیدم

دانی کہ چسپیت دولتت دیر اریا زیدیں
 در کوسے او گدانی بر خسر دی گز پیرین
 از جاں صبح بر پیرین آساں بود و لیکن
 از دوستان جانی شکل تو اں بر پیرین

مئی گوید کسے بر وجہ احسن

چو حافظ اجرائے عشق تباری

دماغ مجلس روحانیاں معطر کن
 حوالیتیم بدال لعل پچو شکر کن
 کرشمہ بر آسمن دناز بر صنوبر کن
 بیک کرشمہ صوفی و شرم قلندر کن
 نوکار خود مدہ از دست دی بسافر کن
 پیالہ بدیش گو دماغ رانز کن
 ز کار ہا کہ کئی شعر حا فطاز بر کن

ز دور آد شبتان مامنور کن
 طمع بقدر وصال تو حد ما بنود
 چو شاہدان چین زیر دست حسن تو اند
 ازیں مرقع پشمینہ تنگ در تنگم
 فنون نفس حکایت بسے کند ساقی
 و گرفتہ نفیحت کند کہ مے مخورید
 پس از طلا دست عیش و عشق مہر دیاں

دامن دوست بدست آروز دشمن گھسل

مرد پڑواں شو و امین گذرازا ہر مناں

پیر پیمانہ کش تاکہ روانش خوشش باد
گفت پر پیر کن از صحبت پیمان شکنان

خلاف مذہب آماں جمالی اینان ہیں
دراز دستی این کو تہ آستیناں ہیں
دماغ کبر گداہان خوشہ چیناں ہیں
نیاز اہل دل و ناز نازیناں ہیں
ضمیر عاقبت اندیش پیش بیناں ہیں
صفا کے تبت پاکان دیا کدینان ہیں

شراب لعل کش درو گزہ چیناں ہیں
بزمیر دلق لمع کند با دارند
بخرمن دو جہاں سرفرو دنی آرنند
گرہ زایر دے پیر ہیں فی کشاید بار
اسیر عشق شدن چارہ خلاص نیست
عبارہ خاطر حافظ بہ برد صیقل عشق

دور فلک ذنگ ندارد شتاب کن
مار از جام بادہ گلگون خراب کن
گر برگ عیش می طلبی ترک خواب کن
بانا بجام بادہ صافی خطاب کن
بر خیز و گئے عزم بکار صواب کن

صبح است ساقیا قہے پر شراب کن
زاں پیشتر کہ عالم فانی شود متہراب
خورشید سے ز مشرق ساعز طلوع کرد
مامرد ز ہر توبہ و طامات نسیم
کار صواب بادہ پرستی است حافظا

با بروان دوقاقوس مشتری شکن

بہ آہوان نظر شیر آفتاب بگیر

<p>یعنی کہ رُخ پریش و جمانے خراب کن باد شمنان قدر کش و با اعتبار کن</p>	<p>گلبرگ راز سنبل مشکین نقاب کن ما بختِ خویش و غمے ترا آزموده ایم</p>
<p>بد مست را بغزہ ساقی حوالہ کن عسلی بر آرزو توبہ ہفتاد سالہ کن</p>	<p>ما سرخوشیم و بادہ مادر پیالہ کن اسے پیر خانقہ بخر اباست شود سے</p>
<p>منم کہ دیدہ نیالودہ امم برد بدین کہ در طریقت ما کا فریست برنجیدین کہ و عذابے عملاں واجب است شنیدین کہ دست زہد فروشاں خطا است شنیدین</p>	<p>منم کہ شہرہ شہرم بعشق و زردین دفا کینم و طامت کشیم و خوش ہوشیم عناں بملکیدہ خواہیم تا منت زین مجلس پہلوں جزلہ مشوق و جامے حافظ</p>
<p>ہجر اں بلائے باشد یارب بلا گرداں بر سر کلاہ بشکن در بر قبا بہ گوداں مگر نیست رضائے حکم تقنا بگرداں</p>	<p>می سوزم از فرافت روز جفا گرداں ینمائے عقل و دین بایسروں خرام مست حافظ ز خوب رویاں قسمت جز این قدر نیست</p>
<p>گفتم اسے خواجہ عاقل نہرے بہتر ازین</p>	<p>ما صم گفت کہ جز غم چہ ہرزوار د عشق</p>

اعتبار سخن عام چه بخا بد بودن	باده خود غم نخورد و پند منقلد مشغور
	و
اسے بادشاہ حسن سخن باگدا بگو گو در حضور پیر من این ماجرا بگو مے نوش و ترک نرق بر اسے خدا بگو	در راه عشق فرق بینی فقیر نیست آنکس که منع باز خراباست می کند حافظ گرت به مجلس ادراہ می و چند
خوشید سایہ پرور طرف کلاہ تو از دل نیایدش کہ نوبد گناہ تو مایم و آستانہ دولت پناہ تو	اسے خونہاے نافہ چین خاک راہ تو خونم بخور کہ بیچ ملک با چین جال یاران ہم نشین ہمہ از ہم جدا شدند
ز بہت تلخ و نگیں از گوہر والاسے تو جرعہ بود از زلال جام جان افزای تو را از کس مخفی نماید بر فروغ غایب تو	اسے قراے پادشاہی راست بر بالائے تو انچه اسکندر طلب کرد و مذاش روزگار عزیز حاجت و حریم حرمت مخلوق نیست
کہ نسبت در سر من جز ہواست خدمت او بیار بادہ کہ مستظرم بر تمت او مزن بیاسے کہ معلوم نیست نسبت او	بجان پیر خرابات دخی صحبت او بہشت از چہ زجلے گناہکاران است بر آستانہ سے خانہ گرسرے بینی

کہ نیست معصیت از بہرے مشیت
 تمام غواجہ کوشیم و نیر دولت
 مگر خاک خراب است بود قدرت او

کن بچشم خارت نگاہ بر من مست
 نمی کند دل من میل زہد و توبہ و سستی
 تمام خرقہ حافظ بیا دہ در گز است

انواع

خرقہ زہد و جامے گرچہ نہ در خور منست
 این ہمہ نقش بیز نم در طلب چنانست
 مگر لول گشتی از نقش فرشتگان
 قال و مقال عالمی کشم از برے تو
 دلچ گدا کے عشق را گنج بود در آستین
 زود بہ سلطنت رسید ہر کہ بود گدا کے تو

گبردار اہل صومعہ ام کردے پرست
 این دو دہیں کہ نامہ من شد سیاہ از و
 آخر دہیں خیال کہ دار گدا کے شہر
 روز سے شود کہ یاد کند پادشاہ از و

از مادہ ارواں منقذ شرم نیست رو

گفتاروں شدی بتماشے ماہ نو